

Til Folketingets partier
Christiansborg

15. november 2022

Skriftlig forelæggelse af forslagspakke om makrofinansiel assistance til Ukraine i 2023

Denne skriftlige forelæggelse vedrører forhandlingsoplæg til Kommissionens forslagspakke om ny makrofinansiel assistance til Ukraine i 2023, der er et punkt på Rådsmødet (generelle anliggender) den 18. november 2022.

Der henvises i øvrigt til samlenotatet, som oversendes sammen med den skriftlige forelæggelse.

Forslagspakke om makrofinansiel assistance til Ukraine i 2023

Kommissionen fremlagde 9. november 2022 en pakke med forslag til en ramme for EU's kortsigtede finansielle støtte til Ukraine i 2023, der skal bidrage til at holde hånden under de ukrainske offentlige finanser og den makrofinansielle stabilitet i lyset af Ukraines fortsat store finansieringsbehov i 2023 på skønnet 3-4 mia. euro om måneden.

Kommissionens forslagspakke indeholder 3 forslag: 1) et nyt instrument mhp. makrofinansiel assistance til Ukraine i 2023, 2) en ændring af MFF-forordningen så finansiell støtte til Ukraine kan garanteres under EU-budgettets indtægtsloft (pt. begrænset til EU-landene) og 3) en ændring af EU-budgettets regler (*finansforordningen*) mhp. at finansiell støtte til tredjelande kan ydes via den generelle lånestrategi i Kommissionen og dermed sikre øget fleksibilitet og lavere finansieringsomkostninger.

Forslaget skal bl.a. ses i lyset af Det Europæisk Råds (DER) konklusioner af 21.-22. oktober 2022, hvor Kommissionen opfordredes til at fremlægge, og Rådet til at arbejde på, en strukturel løsning for EU's videre finansielle støtte til Ukraine i 2023. Forslaget skal også ses i lyset af, at DER i maj 2022 gav tilsagn om finansiell støtte til Ukraine i 2022 på op til 9 mia. euro. Heraf vedtog Rådet i september 2022 makrofinansielle lån (MFA) for 6 mia. euro, som skal understøttes af nationale garantier fra EU-landene for samlet 3,66 mia. euro. Danmark skal i den forbindelse stille en ny statsgaranti for ca. 641,5 mio. kr. Sagen om MFA-lån på 6 mia. euro i 2022 forelagdes Folketingets Europaudvalg skriftligt til forhandlingsoplæg 9. september 2022.

Kommissionens nye forslag lægger op til, at EU i 2023 yder kortsigtet makrofinansiel assistance til Ukraine i form af nye garanterede lån på 18 mia. euro. Forslaget

inkluderer de resterende 3 mia. euro af de 9 mia. euro i DER-tilsagnet for 2022 i den samlede foreslåede pakke for 2023.

Lånene ydes på meget favorable vilkår med lang løbetid samt subsidiering af Ukraines rente- og administrationsudgifter til lånet finansieret af EU-landene i form af bilaterale bidrag pba. BNI-andele til og med foreløbigt 2027. Efter vedtagelse af forslagene ventes Kommissionen at udarbejde bidragsaftaler med EU-landene vedr. finansiering af rente- og administrationsudgifter. Efter vedtagelse af forslaget vil der skulle tages stilling til, om dansk tilslutning til en bidragsaftale med Kommissionen vedr. finansiering af rente- og administrationsudgifter kræver et forudgående samtykke fra Folketinget efter grundlovens § 19, stk. 1.

Lånene til Ukraine i 2023 stilles til rådighed med mulighed for udbetaling indtil 31. marts 2024. Kommissionen foreslår lånene til Ukraine ydet i form af genudlån med en løbetid på maksimalt 35 år og med afdragsfrihed i de første 10 år frem til 2033.

De nye lån på 18 mia. euro foreslås garanteret under EU-budgettets indtægtsloft (*headroom*), som angiver forskellen mellem loftet for årlige betalinger fra EU-landene til EU-budgettet (1,4 pct. af EU's BNI) og de årlige udgiftslofter for EU-budgettet (ca. 1 pct. af EU's BNI). Indtægtsloftet anvendes således til en stående garantistillelse fra EU-landene pba. landenes BNI-andele. Indtægtsloftet kan i dag kun anvendes til at garantere finansiel støtte til EU-lande, ikke tredjelande. Kommissionen har derfor fremsat et ændringsforslag til forordningen for EU's langsigtede budget (MFF) 2021-2027, hvormed headroom undtagelsesvis kan benyttes mhp. at garantere lån den foreslåede kortsigtede finansielle støtte til Ukraine.

Forslaget vil have betydelige statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Det skønnes med betydelig usikkerhed, at Danmark vil skulle bidrage med bilaterale bidrag på ca. 100 mio. kr. årligt fra 2024 til finansiering af Ukraines rente- og administrationsudgifter. Dertil kommer, at eventuel manglende ukrainsk tilbagebetaling af lånene vil have yderligere statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Danmark finansierer ca. 2 pct. af udgifterne på EU's budget. Ved forslaget til lån til Ukraine på i alt 18 mia. euro garanterer Danmark således i sidste ende for ca. 3,3 mia. kr. frem til lånenes udløb, eller indtil lånene er tilbagebetalt.

Det bemærkes, at udgifter til Ukraine vurderes at kunne opgøres som udviklingsbistand i henhold til OECD's regler.

Regeringen vil efter Rådets og Parlamentets vedtagelse af forslagspakken søge tilslutning i Folketingets Finansudvalg til den danske andel af finansieringen af Ukraines rente- og administrationsudgifter.

Regeringen støtter fortsat, at EU indtager en ledende rolle i forhold til økonomisk assistance til Ukraine på kort sigt og i forhold til genopbygning på lang sigt. Regeringen kan generelt støtte Kommissionens forslag om finansiel støtte til Ukraine i

2023 på 18 mia. euro via etablering af et nyt instrument, herunder at støtten ydes i form af lån på meget favorable vilkår.

Regeringen vurderer det hensigtsmæssigt, at lånene garanteres under EU-budgettets indtægtsloft frem for ved nye bilaterale garantier. Det kan sikre en hurtigere udmøntning af støtte, idet det vurderes centralt, at den nødvendige justering af MFF-forordningen mhp. brug af indtægtsloftet som basis for garanti begrænses til kortsigtet, finansiel støtte til Ukraine.

Regeringen vurderer endvidere, at det er vigtigt, at de statsfinansielle konsekvenser af forslaget begrænses mest muligt, herunder at EU-budgettet på sigt betaler en så stor andel af renteudgifterne som muligt mhp. at mindske behovet for direkte danske bidrag.

Situationen i Ukraine er yderst alvorlig, og der ventes bred støtte blandt EU-landene til Kommissionens forslagspakke om makrofinansiel assistance til Ukraine i 2023 på 18 mia. euro.

Givet sagens hastende karakter forventes Rådet (generelle anliggender) 18. november 2022 at godkende et udkast til fælles brev til Europa-Parlamentet vedr. forslagspakken til makrofinansiel assistance til Ukraine i 2023, hvori Rådet ventes at ville tilkendegive en principaftale om hele forslagspakken samt anmode om Parlamentets stillingtagen 21.-24. november 2022. Efterfølgende ventes forslagspakken drøftet på ECOFIN 6. december 2022 mhp. vedtagelse.

Der anmodes således om mandat til, at man fra dansk side kan tilslutte sig det kompromisforslag, der kan opnås enighed om, idet man:

- støtter Kommissionens forslag til en strategisk ramme for løbende makrofinansiel støtte til Ukraine i 2023;
- støtter, at EU's finansielle støtte til Ukraine i 2023 sker gennem nye lån garanteret under EU-budgettets indtægtsloft på lempelige lånevilkår mhp. at sikre hurtig og effektiv udmøntning af støtte i det nødvendige omfang;
- lægger stor vægt på, at en teknisk justering af MFF-forordningen målrettes forslagets formål om kortsigtet, finansiel støtte til Ukraine;
- lægger vægt på, at en så stor andel af renteudgifterne som muligt over tid betales via EU-budgettet.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Fungerende finansminister